

17.10.2014

STM032:00/2014

TERVEYDENHUOLLON PALVELUVALIKOIMANEUVOSTON KOKOUS

Aika Perjantai 17.10.2014, klo 9.00-15.00.

Paikka Tekniskan salit, kh-Klubisali, Eerikinkatu 2, 00100 Helsinki.

Osallistujat

Puheenjohtaja:

Päivi Sillanaukee, kansliapäällikkö, STM (klo 10.35, pöytäkirjan asiakohdasta 6 alkaen)

Jäsenet:

Kirsi Varhila, **varapuheenjohtaja**, osastopäällikkö, STM
 Tapani Keränen, ylilääkäri, THL
 Markus Henriksson, lääkintöneuvos, Valvira
 Päivi Koivuranta-Vaara, hallintoylilääkäri, Kuntaliitto
 Pekka Koivisto, johtava ylilääkäri, Kela
 Eeva Sofia Leinonen, ylilääkäri, Fimea
 Kari-Matti Hiltunen, johtajaylilääkäri,
 Tampereen yliopistollinen sairaala
 Vesa Kataja, johtajaylilääkäri,
 Keski-Suomen sairaanhoitopiiri
 Ulla Keränen, ylilääkäri, Hyvinkään sairaala
 Mirva Lohiniva-Kerkelä, julkisoikeuden yliopistonlehtori
 Lapin yliopisto
 Aino-Liisa Oukka, johtajaylilääkäri,
 Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri
 Taina Remes-Lyly, johtava hammaslääkäri,
 Kirkkonummen terveyskeskus
 Pekka Rissanen, terveystaloustieteen professori,
 Tampereen yliopisto
 Samuli Saarni, johtajaylilääkäri,
 Turun yliopistollinen keskussairaala (x) klo 9.30 alk.
 Carola Wärnå-Furu, professori, Åbo Akademi

Henkilökohtaiset varajäsenet:

(-) Päivi Voutilainen, johtaja, STM (-)
 (x) Marjukka Mäkelä, tutkimusprofessori, THL(-)
 (x) Tarja Holli, johtaja, Valvira (-)
 (x) Tuula Kock, asiantuntijalääkäri, Kuntaliitto (-)
 (x) Anja Kairisalo, johtaja, STM (-)
 (x) Vesa Kiviniemi, tilastotieteilijä, Fimea (-)
 Sari Mäkinen, johtava ylilääkäri,
 (x) Kangasalan sosiaali- ja terveyskeskus (-)
 Jorma Penttinen, johtajaylilääkäri,
 (x) Kuopion yliopistollinen sairaala (-)
 (-) Aki Lindén, toimitusjohtaja, HUS (x) klo 11.37 alk.
 Kari Paaso, johtaja, STM (-)
 (-) Susanna Yli-Luukko, vastuualuejohtaja,
 (-) Oulun yliopistollinen sairaala (x) klo 9.00-14.00
 Risto-Pekka Happonen, suu- ja leukakirurgian
 (x) professori, Turun yliopisto (-)
 Marja Blom, lääketaloustieteen professori,
 (x) Helsingin yliopisto (-)
 Jussi Vahtera, kansanterveystieteen professori,
 Turun yliopisto (-)
 (x) Tuula Hakala, johtava hoitaja, Päijät-Hämeen
 Sosiaali ja Terveysyhtymä (-)

Pysyvä sihteeristö:

Jaana Leipälä, pääsihteerin, STM (x)
 Reima Palonen, erityisasiantuntija, STM (x)
 Sari Koskinen, erityisasiantuntija, STM (x)
 Hang Pham, osastosihteerin, STM (x)

1 Avaus, kokouksen osallistujat ja päätösvaltaisuus

Jaana Leipälä avasi kokouksen, koska puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja eivät päässeet paikalle.

2 Edellisen kokouksen muistio (liite 1)

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin. Jaana Leipälä kertoi, että peruspalveluministeri Huovinen on allekirjoittanut palveluvalikoimaneuvoston työjärjestyksen. Leipälä kertoi myös, että STM:n virkamiehille ei makseta kokouspalkkioita, neuvoston muille jäsenille kokouspalkkiot maksetaan tästä kokouksesta lähtien. Palkkioiden laskuttamisesta lähetetään jäsenille lisää tietoa myöhemmin.

3 Käytännön asioita

Hang Pham kertoi lyhyesti matkalaskuista ja Extranet-työtilasta. Extranet-työtila otetaan käyttöön syksyn aikana ja Pham tulee lähettämään siihen käyttäjätunnuksen, linkin ja ohjeet. Kokousmateriaalit ja muut taustamateriaalit talletetaan jatkossa Extranet-työtilaan. Neuvoston jäseniä pyydettiin ilmoittamaan sihteerinsä yhteystiedot, jos he haluavat myös sihteerinsä pääsevän työtilaan.

4 Seminaari 19.11.2014, klo 9.00–16.00, Biomedicum, Helsinki (liite 2)

Jaana Leipälä kertoi lyhyesti 19.11. seminaarin ohjelmasta. Seminaarissa tutustutaan Englannin, Ruotsin ja Hollannin tapaan määritellä palveluvalikoima. Sihteeristö kokoaa kysymyksiä alustajille ja lähettää ne neuvostolle kommentoitaviksi.

Neuvoston jäsenille ja varajäsenille maksetaan seminaarista aiheutuneet matkakulut. Keskustelua käytiin lyhyesti sidosryhmistä ja siitä kenelle kaikille seminaarikutsu tulisi jakaa eteenpäin. Todettiin, että seminaarikutsu tulisi jakaa kaikille omille sidosryhmille. Seminaari on avoin ja sinne ovat tervetulleita kaikki, joita aihe kiinnostaa.

Keskusteltiin myös mahdollisuudesta pitää seminaarissa mediatilaisuus. Pidettiin tärkeänä, että seminaarin avauspuheenvuorossa kerrottaisiin neuvoston tehtävästä myönteisestä näkökulmasta; työtä tehdään kansalaisia varten, potilaiden parhaaksi.

5 Jäsenten ja asiantuntijoiden sidonnaisuudet ja esteellisyys (liite 3)

Reima Palonen kertoi sidonnaisuuden määritelmästä ja ominaisuuksista, sidonnaisuuksien ilmoittamisesta ja esteellisyydestä myös esimerkkien avulla.

Omien sidonnaisuuksien huomioimisen lisäksi keskusteltiin lähipiirin, etenkin puolisojen sidonnaisuuksien huomioon ottamisesta. Neuvoston ulkopuolisten henkilöiden tietoja ei voida rekisteröidä, mutta jäsenten tulisi tuoda lähipiirinsä mahdolliset sidonnaisuudet asiakohtaisesti ilmi. Keskusteltiin myös siitä, että yleispätevää aikarajaa takautuvista sidonnaisuuksista johtuvaan jääviyteen ei voida antaa, koska tilanteet vaihtelevat. Hallintolain mukaan (ns. toisen asteen jäävi) henkilö ei saa olla käsittelemässä samaa asiaa useammassa toimielimessä. Jääviys määräytyy asiakohtaisesti ja keskusteltiin siitä, milloin kyseessä on sama asia. Se että kaksi asiaa perustuu samaan faktamateriaaliin, ei vielä tee niistä samaa asiaa, jos niihin sovelletaan eri lainsäädäntöä.

Keskusteltiin sidonnaisuuslomakeluonnoksesta ja sen julkaisemisesta. Läpinäkyvyys on tärkeää neuvoston toiminnassa. Neuvoston nimeämispyyntöjen yhteydessä sidonnaisuusilmoitukset kerättiin International Committee of Medical Journal Editors (ICMJE) -lomakkeella. Reima Palonen kertoi, että ICMJE-lomakkeen pohjalta luonnostellaan palveluvalikoimaneuvoston ja mahdollisesti myös STM:n yleiseen käyttöön sopivaa lomaketta. Lomakeluonnos jaettiin kokouksessa osallistujille. Lomakkeen jatkotyöstössä huomioidaan neuvoston antamat kommentit. Lomake otettaneen käyttöön vuonna 2015. Sidonnaisuusilmoitukset kerätään neuvostolta vuosittain. Lisäksi sidonnaisuusilmoituksia päivitetään tarvittaessa, kun jäsenet ilmoittavat sidonnaisuuksissaan tapahtuneista muutoksista. Päivitetty sidonnaisuuslista viedään neuvoston avoimille verkkosivuille (www.palveluvalikoima.fi).

6 Palveluvalikoiman määrittelyn prosessit ja periaatteet (liite 4)

Jaana Leipälä esitteli palveluvalikoiman määrittelyperiaatteita ja -prosessia sekä määrittelyn mahdollisia aputyökaluja. Aiheiden relevanssin arviointimallin esimerkkinä tutustuttiin Käypä hoidon PRIO-malliin ja Leipälän sen pohjalta neuvoston pilottikäyttöä varten muokkaamaan yksinkertaiseen malliin. Leipälän ehdottama mallia pidettiin palveluvalikoimaneuvoston käyttöön mahdollisesti soveltuvana. Mallia on syytä testata esimerkkitapauksilla, koska vielä ei tiedetä, millaisia aiheita neuvosto tulee jatkossa arvioimaan. Reima Palonen totesi, että myös päätökset siitä, että jotain aiheetta ei oteta käsiteltäväksi, tulee pystyä perusteamaan asianmukaisesti.

Keskustelussa tuli ilmi seuraavia seikkoja:

- kiireellisiä päätöksiä varten tulisi olla oma, riittävän nopea prosessinsa
- potentiaalisten uusien aiheiden haravointi on tarpeen.

7 Yhteydenotot, ehdotetut aiheet

Jaana Leipälä esitteli asiaa. Keskusteltiin neuvoston perustehtävästä, oikeusasiamiehen terveydenhuoltoon liittyvistä lausunnoista ja hoitojen KELA-korvattavuuden perusteista. Pohdittiin mahdollisuutta koota oikeusasiamiehen terveydenhuoltoon liittyviä kannanottoja kymmenen viimeisen vuoden ajalta.

Keskusteltiin neuvoston käsittelyyn tulevaisuudessa mahdollisesti tulevista aiheista.

Seuraavia aihe-ehdotuksia mainittiin:

- harvinaisista taudeista Fabryn ja Hunterin tauti
- C-hepatiitin uudet, kalliit lääkehoidot
- silmämöngän ikärappeuma

Kokouksessa sovittiin, että selvitetään ensin silmämöngän ikärappeumaan liittyviä kysymyksiä. Sihteeristö valmistelee asiaa ja asiaa käsitellään valmistelun pohjalta neuvoston seuraavassa kokouksessa.

Pohdittiin myös mahdollisuutta kerätä aihe-ehdotuksia verkkosivuilla strukturoidulla ehdotuslomakkeella. Sovittiin, että sihteeristö valmistelee asiaa ja pyytää siitä sähköpostitse kommentteja neuvostolta.

8 Jaostot

Jaana Leipälä esitteli ehdotuksen prosessien ja periaatteiden jaoston sekä suun terveydenhuollon jaoston perustamisesta.

Päätös:

Neuvosto nimesi prosessien ja periaatteiden jaoston toimikaudelle 17.10.2014–11.6.2017. Nimettiin seuraavat henkilöt:

1. Puheenjohtaja Aino-Liisa Oukka, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri
2. Samuli Saarni, Turun yliopistollinen keskussairaala
3. Mirva Lohiniva-Kerkelä, Lapin yliopisto
4. Pekka Rissanen, Tampereen yliopisto
5. Tapani Keränen, THL
6. Jaana Leipälä, STM
7. Reima Palonen, STM
8. Sari Koskinen, STM.

Jaoston sihteerinä toimivat Jaana Leipälä, Reima Palonen ja Sari Koskinen.

Päätös:

Neuvosto nimesi suun terveydenhuollon jaoston toimikaudelle 17.10.2014–11.6.2017. Nimettiin seuraavat henkilöt:

1. Puheenjohtaja Taina Remes-Lyly, Kirkkonummen terveyskeskus
2. Risto-Pekka Happonen, Turun yliopisto
3. Eeva Widström, THL
4. Tanja Ketola-Kinnula, Lohjan terveyskeskus
5. Reima Palonen, STM
6. Sari Koskinen, STM.

Jaoston sihteerinä toimivat Reima Palonen ja Sari Koskinen.

Suun terveydenhuollon jaostoa ehdotettiin jatkossa täydennettäväksi tarpeen mukaan. Mahdollisiksi lisäjäseniksi ehdotettiin Tuula Kockia Kuntaliitosta ja Sari Helmistä Kelasta. Sovittiin, että sihteeristö ja jaoston puheenjohtaja Remes-Lyly valmistelevat jaoston mahdollista täydentämistä.

9 Asiantuntijoiden nimeäminen

Jaana Leipälä esitteli ehdotuksen terveydenhuollon palveluvalikoimaneuvoston asiantuntijoiden nimeämisestä.

Päätös:

Neuvosto nimesi terveydenhuollon palveluvalikoimaneuvoston asiantuntijoita toimikaudelle 17.10.2014–11.6.2017. Nimettiin seuraavat henkilöt:

1. Tanja Ketola-Kinnula, Lohjan terveyskeskus
2. Jorma Komulainen, Duodecim
3. Liisa-Maria Voipio-Pulkki, STM
4. Eeva Widström, THL.

10 Toimintasuunnitelma 2015

Jaana Leipälä esitteli toimintasuunnitelmaa vuodelle 2015. Palveluvalikoimaneuvosto päätti olla asematta lukumäärätavoitetta vuonna 2015 annettaville suosituksille.

Kokouksia päätettiin pitää puolen päivän kestoisina. Jaostot voivat tarvittaessa järjestää omia kokouksiaan neuvoston kokouspäivinä niistä vapaiksi jäävinä aamu- tai iltapäivinä.

Toimintasuunnitelmaa muokataan neuvoston kommenttien perusteella.

Sovittiin, että palveluvalikoimaneuvoston vuoden 2015 kokousajat ilmoitetaan palveluvalikoimaneuvoston verkkosivuilla.

11 Talousarvioesitys vuodelle 2015

Jaana Leipälä esitteli palveluvalikoimaneuvoston talousarvioesityksen vuodelle 2015.

12 Vaikuttamissuunnitelma ja sidosryhmien kuuleminen

Sari Koskinen esitteli asiaa. Sovittiin, että asiaa käydään tarkemmin läpi seuraavassa neuvoston kokouksessa.

Keskustelussa toivottiin, että vaikuttamissuunnitelmassa korostettaisiin positiivisia ydinviestejä kuten yhdenvertaisuuden edistämistä ja sitä, että neuvosto työskentelee kansalaisia varten, potilaiden parhaaksi.

Keskusteltiin myös yhtenäisistä linjauksista, pelisäännöistä ja yhteisistä ulospäin menevistä viesteistä. Neuvoston yhteisistä ydinviesteistä sovitaan kokouksissa asiakohteisesti.

Pohdittiin myös, tulisiko aiheiden käsittelyvaiheiden näkyä neuvoston nettisivuilla.

Neuvoston jäseniä pyydettiin kirjaamaan viisi keskeisintä sidosryhmää vihreälle lapulle ja kolme sidosryhmätyöskentelyn muotoja/keinoja pinkille lapulle. Tulokset käydään läpi seuraavassa kokouksessa ja huomioidaan vaikuttamissuunnitelmaa päivitettäessä.

13 Seuraavat kokoukset

Jaana Leipälä kertoi vuodelle 2015 puheenjohtajan aikataulun mukaan sovitut kokousajat:

- 29.1.2015, klo 12.00–16.00
- 24.3.2015, klo 12.00–16.00
- 21.5.2015, klo 12.00–16.00
- 27.8.2015, klo 9.00–13.00
- 22.10.2015, klo 9.00–13.00
- 10.12.2015, klo 12.00–16.00.

14 Kokouksen päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 15.03.

Puheenjohtaja

Päivi Sillanaukee

Pääsihteeri

Jaana Leipälä

LIITTEET

- Liite 1. Edellisen kokouksen muistio
- Liite 2. Palveluvalikoimaneuvoston avoin seminaari
- Liite 3. Jäsenten ja asiantuntijoiden sidonnaisuudet ja esteellisyys
- Liite 4. Palveluvalikoiman määrittelyn prosessit ja periaatteet

JAKELU

TIEDOKSI

